

РЕШЕНИЕ

№ 4350

гр. София, 31.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 15.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **4013** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/. Делото е образувано по искова молба на В. М. А., действаща като [фирма], чрез адвокат В. Волева, с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], вх. А, ет. 4 срещу Националната Агенция за Приходите.

Претендира се да се осъди ответника да заплати на ищеца исковата сума в размер на 500 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди в производството по обжалване по административен ред на Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място], ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на Решение № 1242/27.02.2018 г. на АССГ, Първо отделение, 3 състав до датата на окончателното плащане.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, ищецът, редовно призован, се представлява от адвокат Д., която поддържа исковата молба. В дадения от съда срок са представени допълнителни съображения в писмен вид.

Ответникът - Национална агенция за приходите, се представлява от юрисконсулт Ц., която оспорва исковата молба. В дадения от съда срок са постъпили допълнителни писмени бележки.

Участвалият в производството по делото прокурор, като представител на СГП, изразява становище за неоснователност на предявените искове.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място] е обезпечено публично вземане в полза на бюджета, установено с Ревизионен акт № Р-22002216005112-091-001/27.04.2017 г. Постановлението е оспорено по административен ред пред директора на ТД на НАП, [населено място], който е отхвърлил жалбата с Решение № ПИ-375 от 07.07.2017 г.

Ищецът е оспорил решението с жалба до АССГ. С молба от 18.12.2017 г. [фирма] е оттеглил частично жалбата си срещу посоченото постановление, защото то е било отменено междувременно с друго постановление на публичния изпълнител, в частта, касаеща наложена възбрана върху S идеална част от Търговски обект (магазин), находящ се в [населено място], [улица].

С решение № 1242/27.02.2018 г. на АССГ, Първо отделение, 3 състав е отменил Решение № ПИ-375 от 07.07.2017 г. на Директора на ТД на НАП, [населено място] и Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място], в частта, в която е наложена възбрана върху S идеална част от Търговски обект (магазин), находящ се в [населено място], жк Мотописта.

В исковата молба се твърди, че са налице всички, предвидени в закона предпоставки, които обосновават възникването на отговорността на държавата за причинени на граждани и юридически лица вреди, вследствие на незаконосъобразни актове или действия на нейни органи или длъжностни лица. Доказано е наличието на претърпени вреди, изразяващи се в платено адвокатско възнаграждение за оспорване на Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г. и причинно-следствената връзка между тези вреди и отмененото постановление.

В писмения отговор на ответника се сочи, че искът е неоснователен, защото процесното постановление е отменено само в една негова част и защото до приключване на съдебното производство, публичният изпълнител го е отменил в друга негова част. Навеждат се доводи, че от представения договор за правна защита и съдействие от 20.06.2017 г. не се установява категорично заплащането на адвокатско възнаграждение. Не са представени разписки за платената сума и в договора е посочено, че при неплащането ѝ, адвокатът може да се снабди със заповед за изпълнение по реда на чл. 37 от Закона за адвокатурата.

Други доказателства от значение за предмета на спора по делото не са ангажирани.

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяната на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от

незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различието по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към протоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "акт" не следва да се разбира всеки такъв на административен орган или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждения може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразна със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки ще бъде абсолютно условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл.154, ал.1 ГПК, във връзка с чл.144 АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ с оглед фактическите твърдения на ищеца включва в кумулативна даденост: 1. наличие на издаден административен акт или действие на длъжностно лице или орган на ответника; 2. незаконосъобразност на акта или действието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразното действие на длъжностно лице или орган на ответника и настъпилите вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана - от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място] е издадено Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., с което са наложени възбрани върху недвижими имоти, собственост на [фирма]. С този акт, безспорно се засягат права и законни интереси на оспорващия.

Според настоящия съдебен състав не е доказана втората предпоставка – отмяна на постановлението поради неговата незаконосъобразност, вследствие на оспорването му по предвидения в закона ред, поради следните съображения.

Производството по реда на чл. 197 от ДОПК е специфично и се отличава с изискването за провеждане на оспорване на наложените обезпечителни мерки задължително по административен и съдебен ред. Според визираната разпоредба постановлението за налагане на обезпечителни мерки може да бъде обжалвано в 7-дневен срок от връчването му пред директора на компетентната териториална дирекция, който се произнася с мотивирано решение в 14-дневен срок, а в случаите на налагане на предварителни обезпечителни мерки по чл. 121 - в 7-дневен срок, от получаването на жалбата. Решението по ал. 1 може да се обжалва пред административния съд по постоянния адрес или седалището на жалбоподателя, в 7-дневен срок от връчването му на жалбоподателя и на публичния възискател.

В разглеждания казус е безспорно, че Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място] е било оспорено по административен ред, като оспорването е било неуспешно за [фирма], поради отхвърлянето на жалбата с Решение № ПИ-375 от 07.07.2017 г.

Едноличният търговец се е възползвал от възможността по ал. 2 на чл. 197 от ДОПК, като с решение № 1242/27.02.2018 г. на АССГ, Първо отделение, 3 състав са отменени както решението на Директора на ТД на НАП, [населено място], така и наложената обезпечителна мярка. С оглед на изхода на спора на едноличния търговец са присъдени разноски в общ размер на 850 лв., от които платено адвокатско възнаграждение в размер на 800 лв. Жалбоподателят е поискал и присъждането на 500 лв. адвокатско възнаграждение, платено за оспорване на постановлението по административен ред. С определение № 2497 от 19.04.2018 г. съдът е оставил без уважение молбата, мотивирайки се, че в чл. 161, ал. 1 от ДОПК е предвидено присъждане на разноските и адвокатско възнаграждение по делото, а не изобщо за всяко производство по обжалване на административен акт по реда на ДОПК.

Изложеното налага, според настоящия съдебен състав извода, че исковата претенция за заплащане на вреди, изразяващи се в платено адвокатско възнаграждение за

оспорване на процесното постановление по административен ред, би била основателна, само в случай, че проведеното оспорване по реда на чл. 197, ал. 1 от ДОПК е било успешно, т.е. постановлението е отменено с решение на директора на ТД на НАП, [населено място]. Тъй като в закона не е предвидено търсенето и съответно заплащането на разноски в случай на оспорване по административен ред, обезвреждането на вредите, в този случай, безспорно би могло да се реализира по реда на чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В разглеждания спор, обжалването по реда на чл. 197, ал. 1 от ДОПК не е било успешно, поради което [фирма] подал жалба до АССГ. Платеното адвокатско възнаграждение за оспорване по административен ред е могло спокойно да бъде включено в общата сума на адвокатското възнаграждение, платено за обжалването на решението на директора на ТД на НАП, [населено място]. Предвид на факта че оспорването по чл. 197, ал. 2 от ДОПК е било успешно, със сигурност на оспорващия е щяла да бъде присъдена цялата, визирана в договора за правна защита и съдействие сума, определена като възнаграждение, защото то не е прекомерно.

Във връзка с изложеното съдът намира, че предявения иск е недоказан, следователно неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

При отхвърляне на главния иск, следва да се отхвърли и иска за присъждане на акцесорния иска за присъждане на лихви.

За пълнота следва единствено да се отбележи, че възражението на ответника за непредставянето разписки за платени суми е предпоставка за недоказаност на иска, е неоснователно.

Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начинът на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка.

Това приема Общото събрание на гражданската и търговска колегия на Върховния касационен съд (ВКС) в Тълкувателно решение от 6 ноември 2013 г. по тълкувателно дело № 6/2012 г., посветено на съдебните разноски.

ВКС посочва, че само когато е доказано извършването на разноски в производството, те могат да се присъдят по правилата на чл. 78 ГПК. Ето защо, в договора за правна помощ следва да бъде указан видът на плащане, освен когато начинът на плащането е указан задължително в нормативен акт – например по банков път. Тогава, както и в случаите, при които е договорено такова заплащане, то следва да бъде документално установено със съответните банкови документи, удостоверяващи плащането. Когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение.

В случая е безспорно, че от представения на л. 20 договор за правна защита и съдействие от 20.06.2017 г. се установява, че страните са се съгласили, договореното възнаграждение от 500 лева за изготвяне на жалба срещу Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място] до директора на ТД на НАП [населено място] да бъде платено веднага и в брой, т.е. при неоспорване на представения документ, следва да се приеме, че сумата е платена. Безспорно,

потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар, е пряка и непосредствена последица от издаденото постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето. Иначе казано, самото постановление е необходимото условие за сключването на договора за правна защита и съдействие, за извършване на процесуално представителство, съответно за плащането на адвокатския хонорар и причиняването на вреди на ищеца. Изплатеното адвокатско възнаграждение представлява вреда, тъй като е налице отрицателно изменение в имущественото състояние на ищеца в резултат на незаконосъобразно издаденото постановление, дори и когато това намаляване на имуществото на ищеца представлява правомерното извършване на разходи за адвокатски хонорар за процесуално представителство и правна защита срещу незаконосъобразното постановление.

В случай, че оспорването по административен ред на постановлението пред директора на ТД на НАП, [населено място] беше успешно, основателна би била и претенцията за присъждане обезщетение за вреди, произлизащи от заплащането на адвокатското възнаграждение.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ предвид отхвърлянето на предявения иск, основателна е претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Водим от горното, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковата молба на В. М. А., действаща като [фирма], чрез адвокат В. Волева, с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], вх. А, ет. 4 срещу Националната Агенция за Приходите, за заплащане на сума в размер на 500 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди в производството по обжалване по административен ред на Постановление за налагане на обезпечителни мерки с изх. № С170022-022-0029308/23.05.2017 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място], ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на Решение № 1242/27.02.2018 г. на АССГ, Първо отделение, 3 състав до датата на окончателното плащане.

ОСЪЖДА [фирма] с ЕИК[ЕИК] да заплати Националната агенция за приходите на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 4013 по описа за 2020 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.